

MAINE PAID FAMILY & MEDICAL LEAVE

Mituna oyo batunaka mingi (FAQ) mpo na bakonzi ya misala na ntina na Congé ya Libota mpe ya Kimonganga oyo Bafutaka (PFML)

Likebisi: FAQ oyo ebongisami mpo na kosalisa bapatro mpe basali basosola malamumu balotomo mpe mikumba na bango mpe mpo na basalela malamumu Mobeko ya Maine Etali Congé ya Libota mpo na Kolongono ya Nzoto oyo bafutaka. Mokanda oyo ezali kopesa malako kasi ezali kokamata esika ya mibeko to mibeko ya programme te. Makambo oyo ezali na buku oyo ekoki kobongwana. Kende na <https://www.maine.gov/paidleave/> mpo na kozwa bansango ya sika mpenza.

Kolobela na Mokuse Mobeko Etali Congé ya Libota mpe ya Kimonganga oyo Bafutaka:

1. Programme ya Congé ya Libota mpe ya Kimonganga oyo Bafutaka (Programme PFML) ezali nini?

Mobeko PFML ya Maine ekopesa congé oyo bafutaka kino na bamposo 12 mpo na congé ya libota mpe congé ya kimonganga, mpo na kokipe moto ya libota oyo azali kokende esika mosusu mpo na mosala ya kisoda to mpo na kotikala na nsima ya kobebisama to ya mobulu. Babandako kosaela mobeko oyo na sanza ya zomi 2023, mpe bakobanda kosalela biteni minene ya mobeko wana na 2025 mpe 2026. Ministere ya Mosala ya Maine (MDOL) nde ezali na mokumba ya kosalisa na kobanda kosalela programme oyo ya sika.

Makabo:

2. Mbongo ekouta wapi banda 1 sanza ya yambo 2025? Mbongo ekofutama na mosali, patron, to bango nyonso?

Kasi mosali na patron bapesaka mosalo na Mbongo ta PFML. Bakosangisa misolo nyonso esika moko mpo na kofuta ba réclamations ya mikolo ezali koya mpe misolo mosusu ya mosala. Mosolo bakolongola na lifuti ya mosali mpo na programme ya Congé ya Libota mpe ya Kimonganga oyo Bafutaka ekobanda na le 1er janvier 2025 mpe na nsima, mpe ekopesama na Mbongo ya Maine ya Congé ya Libota mpe ya Kimonganga oyo Bafutaka. (“Mbongo ya PFML”).

3. Soki matomba ekofutama kaka na 2026, mpo na nini bazali kozwa makabo na 2025?

Atako matomba ekobanda na 1 sanza ya mitano 2026, mabonza ya salere ekobaka na 2025 mpo na kosalisa na kozwa mbongo ebele mpo na kofuta matomba mpe mosala ya programme oyo.

4. Nini ezali taux to motanga ya mosolo ya kofuta na Congé ya Libota mpe ya Kimonganga oyo Bafutaka?

Mpo na mibu 2025-2027, motango to taux mobimba ya mbongo mpo na basali mpe bapatron ezali 0,5 to 1 pour cent ya salere na kotalela mingi ya basali ya patron. Patron moko te akoki kopesa koleka 0,5 pour cent. Bapatron oyo bazali na basali 15 to koleka, bakofuta 1 pour cent ya salere mpe bakoki kozwa kino katikati ya mosolo wana na salere ya basali. Bapatron oyo bazali na basali na nse ya 15, bakopesa 0,5 pour cent ya salere mpe bakoki kozwa mbongo wana nyonso na salere na basali.

5. Ndimbola ya basalere na programme oyo ezali nini?

Basalere etaleli lolenge nyonso ya lifuti bapesi moto mpo na mosala, na ndakisa salere ya mbala na mbala, ba pourboires, ba commissions, baprimes mpe mbongo bafutaka moto na nsuka ya mosala. Etali te mosolo bafuti na ba entrepreneurs indépendants.

Mpo na makambo ya kofuta bato mpe ya baprime, basalere etangami ndenge moko na lolenge batangaka lifuti ya kozanga mosala ya Maine kasi esalelami na base monene ya basali oyo na momeseno bafutaka te makabo ya mpako ya makambo ya kozanga mosala ya Maine. Esengeli kopesa rapore ya lifuti nyonso oyo ezwami na Maine na rapore ya lifuti mpe motuya ya prime ekotangama mpo na kolongola motuya oyo eleki ndelo ya base ya mbula mobimba oyo etyamaki na Mosala ya sécurité sociale ya États-Unis.

6. Ndenge nini bayebaka basalere oyo ezwami na Maine?

Programme PFML ekosalela test ya localité ya ndenge moko na kolanda mobeko ya kozanga mosala ya Maine. Na koloba ya solo, soki patro oyo azwaka Asiransi ya kozanga mosala ya Maine (UI) akotisi mosali moko na rapore UI ya Maine oyo eza na loaclité na ye, mosali wana akozala mpe na PFML ya Maine. Soki patro akotisi mosali moko na rapore ya UI na UI ya localité ya etuka mosusu, PFML ekoloba ete mosala ya mosali wana ezali na etuka moko wana mpo na bantina ya PFML. Kasi, soki patro to moko boye aza na nse ya mobeko ya kozanga mosala ya etuka mosusu kasi azali na PFML ya Maine, wana ekosenga koyeba localité. Mosali oyo azozwa mosolo na Maine, akoki koyebama na nzela ya makambo minei ya bomeki, oyo etali mosali yango:

Makambo minei, soki ezwami na molongo, emonisaka soki mosala ekoki kopesama rapore na Maine to te:

- **Esika oyo Mosala Esalemi:** Soki moto ya mosala asalaka misala nyonso na Maine, to soki mosalaka asalaka libanda ya Maine ezali na ntina te (ntango moke to ya moke), wana bakosalela mobeko ya Maine. Soki ezali na ntina te, leka na likambo elandi.
- **Esika Bakambaka Mosala:** Soki moto ya mosala asalaka mosala na Maine mpe na ba etat mosusu, soki bakambaka mosala na Maine, wana bakosalela mobeko ya Maine. Esika bakambaka mosala ezali esika ya yambo epai wapi moto ya mosala abandaka mosala mpe azongaka mbala na mbala. Soki ezali na ntina te leka na likambo elandi.
- **Esika Epai Wapi Bakambaka to Batambwisaka Mosala:** Soki mosali asali mwa misala na kati ya Maine mpe mosala ekambami to elandelami na Maine, bakosalela

mobeko Maine. Yango etali ya bokonzi ya monene kasi te ya bokengeli ya directe. Soki ezali na ntina te, leka na likambo elandi.

- **Esika ya Kofanda:** Soki moko te ya ba critère oyo ezali ekokisami, mpe moto ya mosala asalaka mosala na Maine mpe na bituka mosusu, mpe afandaka na Maine, wana bakosalela mobeko ya Maine. Soki moko te ya makambo ezali likolo ezali na ntina, bakoyebisa te Maine mosala wana.

7. Nazali azali na mokumba ya kofuta mosolo na Mbongo ya PFML?

Bapatro bazali na mokumba ya kotinda makabo na Fonds PFML na nzela ya portail ya Congé ya Maine Bafutaka.

8. Basalere ya PFML ezali basalere liboso ya kolongola mpako?

Ndenge moko na ndimbola ya basalere ya Asiransi ya kozanga mosala ya Etuka, basalere ya PFML eza te basalere liboso ya kolongola mpako kasi "eza salere mobimba ya moto". Salere mobimba ya moto ezali salere kozanga kolongola mpako longola mafuti ya ndenge moko ndenge balimboli yango na mobeko ya Asiransi kozanga mosala ya Leta mpe na mobeko ya federale etali mpako ya kozanga mosala. Bansango ebele etali lolenge ya mafuti oyo balongolaka ezali na IRS Publication 15 Mokanda E: [2025 Publication 15](#).

9. Basalere ya programme PFML basalaka calcul na yango liboso to nsima ya mpako?

Basalaka *calcul* ya baprime na basalere nyonso ya bato, liboso ya kolongola mpako ya federale na salere, ya mpako ya leta likolo ya salere mpe ya bampako ya sécurité sociale mpe ya asiransi ya bokolongono.

10. Bafutelaka baprime ya PFML mpako?

Motuna ya koyeba soki kofuta mpako ya PFML ekoki kofuta mpako etaleli malako mpe misala ya Federal Internal Revenue Service. IRS ebimisa malako ya officielles etali mituna ya bampako; bokoki komona yango awa: [RR-25-04](#).

11. Ndenge nini baprime ya PFML ezali na bopusi na basalere oyo esengeli kofutama mpako mpo na basali?

Baprime ya PFML ekitisaka te basaelere oyo efundami mpo na baprograme mosusu ya mpako ya federale mpe ya Leta. Balongolaka baprime ya PFML na lifuti ya mosali nsima ya kolongolama ya mpako ya federale mpe ya Leta.

Soki patro azwi mokano ya kofuta likabo ya mosali wana ya baprime ya PFML, makabo ya patro ezali makabo ya kobakisa mpe ekotisami na kati ya bozwi ya mosali wana liboso ya mpako lokola salere na ye.

Basali bakoki kozala na lotomo ya kolongola mafuti ya prime ya PFML lokola mpako ya mosolo ya Leta soki bakomi na biteni oyo balongoli na bango na mokanda na bango ya mpako ya mosolo ya federale. Tala [RR-25-04](#) mpo na koyeba ebele na likambo oyo.

12. Ndenge nini baprime ya PFML ezali na bopusi na mpako ya patro?

Bapatro bakoki kolongola likabo ya mosali wana na baprime ya PFML lokola mpako ya accise.

Soki patro aponi kofuta makabo ya PFML ya mosali wana, bakoki kolongola yango depanse ya normale mpe ya ntina ya mosala.

Tala [RR-25-04](#) mpo na koyeba ebele.

13. Nini esengeli kotyama na Lopango 14 na formilere W-2 ya makabo ya moto ya mosala?

Esengeli kokoma makabo ya baprime ya moto ya mosala na lopango 14 ya formilere W-2 mpe kokoma "MEPFML".

Soki patro efuti mabonza ya baprime mpo na mosali, esengeli kobakisama lokola salere na Formilere W-2 ya mosali wana.

14. Lifuti ya bozangi mosala oyo epesami na bapatro mpe lifuti ya maladi oyo epesami na moto mosusu ezali na nse ya cotisation ya Maine PFML?

Na kolanda ndimbola ya lifuti ya Asiransi ya Leta soki ozangi mosala oyo PFML mpe esalelaka, lifuti ya bozangi mosala oyo epesami na bapatro, mpe lifuti ya maladi oyo epesami na moto mosusu (lifuti ya bozangi mosala ya ntango mokuse oyo epesami na agent ya patro, mingimingi kompanyi ya asiransi) etalelami lokola lifuti kino na *"nsuka ya sanza 6 oyo elandi sanza ya nsuka, oyo mosali azalaki kosala mpo na patro yango"* mpe na yango ezali kofutama na bacotisation ya PFML.

Soki moto mosusu afutaka yo, patro asengeli kosolola na moto oyo azali na mokumba ya kofuta yo, mpo na koyeba soki bafutaki yo. Soki mosali azali kozwa lifuti oyo ekoki te na ntango ya congé mpo na kokokisa bacotisation, patro akoki kolongola cotisation oyo mosali azali kodefa, na kolanda mibeko ya PFML, Eteni X (L) mpe koyebisa lifuti yango na kati ya trimestre oyo bazwi mbongo ya nyongo yango.

15. Esengeli kofuta mpako mpo na matomba ya PFML?

Tala: Na mokolo ya 19 decembre 2025, IRS epesaki extension mpo na masengami misusu ya kofutisa mpako na matomba ya PFML, oyo etali ndenge ya kotalela matomba ya congé ya bokono lokola lifuta: [Extension ya Eleko ya Mbongwana kino na Mobu 2026 mpo na Masengami Misusu na Mobeko ya Mpako 2025-4](#). Mpo na mobu ya mpako 2026, Maine PFML ekomisa eteni ya matomba ya congé ya kimonganga oyo efutamaka na mpako lokola lifuti mpe ekopesa Formilere 1099-G na mosali. Mosali akozala na likoki ya kokanga mpako ya leta mpe ya etuka na lifuti na ye, kasi matomba nyonso ya PFML ekozala na mpako ya lifuti te mpo

na Sécurité Sociale mpe Medicare na mobu 2026. Kobanda na mobu ya mpako 2027, eteni ya matomba ya congé ya bokono oyo efutamaka mpako bakomona yango lokola lifuta mpe ekokomama na Formilere W-2 mpo na mosali, ndenge elobami likolo. Eteni ya matomba ya PFML oyo efutamaka mpako, mpo na congé ya kimonganga, ekozala na kati ya lifuti mpo na mpako ya Sécurité Sociale mpe Medicare kobanda na mobu 2027 mpe na mikolo ekoya. Malako na biso mpo na mobu ya mpako 2027 na ntina na ndenge ya kosalela matomba ya PFML ezali na nse:

Na bantango misusu ekoki kosenga kofuta mpako mpo na matomba ya PFML na Maine, mpe ntango mosusu esengaka ofuta mpako te. Biro ya kofuta mpako (Internal Revenue Service, IRS) ezali esika eleki malamumu ya kozwa bansango na makambo etali kofuta mpako. Babimisa malako ya sikisiki na likambo yango. Okoki komona yango awa: [Mobeko ya IRS ebongisami 2025-4](#). Table 2 na page 29 epesi résumé ya malamumu, elongo na bansango oyo ezali na nse.

Matomba oyo efutamaka mpo na congé ya libota emonanaka lokola lifuti ya kofutela mpako, kasi emonanaka te lokola lifuti ya mosala. Ezali ndenge moko na lolenge basalelaka matomba ya kozanga mosala. Okoki kopona ete bakanga mbongo na matomba na yo mpo na kofuta mpako ya leta mpe ya etuka. Okozwa Formilere 1099-G na nsuka ya mbula mpo na ntango okotinda mokanda ya kofuta mpako. Matomba oyo efutamaka mpo na bosengi ya congé ya kimonganga batalelaka na ndenge ekeseni, na kolanda moto oyo asengeli kofuta baprime ya assurancekati na mosali to patron.

- Soki mosali afutaka mbongo nyonso, matomba na ye mpo na congé ya bokolongono ekoki kofutisama mpako te. Na Maine, bapatro oyo bazali na basali na nse ya 15 basengeli te kofuta ndambo ya mbongo wana, yango wana mosali nde asengeli kofuta mbongo nyonso.
- Soki mosali afutaka kaka ndambo ya mbongo, kaka ndambo oyo ekokani na mbongo oyo afutaka nde ekofutisama mpako te. Motango ya mosolo oyo ekoki kopesama na patron nde ekozala lifuti oyo ekofuta mpako.
- Ata soki patro na bolingo na ye moko afutaka mwa ndambo ya mbongo ya assurance ya mosali, mibeko ya mpako ekotikala ndenge moko na oyo mobeko ebongisi na oyo etali kokabola mosolo.

Mbala mingi, yango elingi koloba ete soki ozwi congé epai ya patro oyo azali na basali na nse ya 15 (na esika mibeko elobi ete basali nde bafutaka mbongo nyonso), mbongo nyonso oyo okozwa na congé ya bokolongono ekofutisama mpako te. Soki ozwi congé epai ya patro oyo azali na basali 15 to koleka (na esika mibeko elobi ete ndambo ya mbongo ya asiransi ekofutama na basali mpe ndambo na patro), ndambo ya matomba na yo ya congé ya bokolongono ekofutisama mpako lokola lifuti. Mpako ya lifuti mpo na Sécurité Sociale mpe Medicare ekolongolama na eteni oyo efutisamaka mpako mpo na matomba ya congé ya bokolongono. Okoki mpe soki olingi, kopona kofuta mpako ya Leta mpe ya etuka. Okozwa Formilere W-2 mpo na eteni oyo efutisamaka mpako na ntango okotinda mokanda ya kofuta mpako.

16. Nani azali na mokumba ya kofuta mpako ya lifuti ya mosala mpo na eteni ya matomba ya PFML oyo esengeli kofuta mpako?

Mpo na eteni ya matomba ya congé ya kimonganga oyo esengeli kofutisa mpako ya lifuti, Departema ekozala na mokumba ya kotanga mpe kofuta mpako ya lifuti oyo esengeli mpo na patron. Moyangeli akotinda mpako ya lifuti mpe akopesa Formilere W-2 na basali soki esengeli, na nkombo ya Departema.

Kobanda na mobu ya mpako 2027, Departema ekozwa mokumba yango mpe misolo na yango na eteni ya liboso ya programe, mpo na kokitisa mikakatano na ndenge ya kofutisa mpako ya matomba. Departema endimi ete bapatro batosaka masengami ya mpako ya lifuti mpo na baprograme ya ntango mokuse, mpo na bato oyo bazangi makoki mpe ezali na lotomo ya kosalela mayele ya ndenge wana mpo na matomba ya PFML na mikolo mikoya.

17. Etumbu nini bakopesa bapatro oyo bafutaka mpaku na bango te to balakisaka mikanda na basalere na bango na ntango te?

Etumbu mpo na patro oyo azofuta mpaku mpe/to alakisaka mikanda na ye na salere ezali 1% ya monene na salere na basanza misato. Etumbu oyo ekotalelamba soki patro afuti te mbongo nyonso to ndambo ya mbongo oyo esengeli kofutama na Departema mbala misato na mbula. Bapatro bakozwa liyebisi soki bafutaki te ba contributions to bapesaki rapore ya lifuti te mpe bakozala na eleko ya ntango mpo na kobongisa likambo yango yambo ete bapesa ye etumbu. Soki patro amoni ete esengeli kobongisa rapore ya lifuti nsima ya mokolo oyo esengeli mpo na kobongisa, bakopesa ye ntango mpo na kotinda mbongo ya sika liboso batalela etumbu bakopesa ye.

18. Nasalaka mosala na nga moko, nandimami na programe oyo?

Bato oyo basalaka mosala na bango moko bandimami na programe ya Congé ya Libota mpe ya Kimonganga oyo Bafutaka kasi basengeli kopona na komikotisa na programe yango. Mpo na mibu 2025-2027, motango to taux ya cotisation ezali 0.5 pour cent ya mosolo oyo ozwaka na mosala na yo moko. Bato oyo basalaka mosala na bango moko bakoki kopona courture na nzela ya portail ya Congé ya Maine Bafutaka.

19. Na zali mosali oyo na za patro ngai moko, mpe na nzwaka salaire lokola mosali ya kompnanyi na ngai. Nazali ya kobombama mbala moko na mobeko?

Lifuta oyo moto oyo azali kosala mosala na ye moko azwaka lokola mosali ya kompani na ye, esengaka kofutela yango cotisation mpe esengeli kokotisa yango na barapore ya lifuti. Ndakisa – lifuti ya malamumoto oyo azali kosala mosala na ye moko azwaka lokola mosali ya kompani na ye S-Corp ezali na ba primes mpe esengeli kozala na kati ya barapore ya lifuti.

20. Lolenge nini Bayangeli ya bikolo bazali okati ya mobeko yango?

Mobeko ezali kopesa bayangeli ya bikolo bazali likoki ya kopona couverture mpo na basali na bango soki balingi. Biyangeli ya Tribaux ekoki kopona couverture oyo likola patro na nzela ya portail ya Congé ya Maine Bafutaka.

Boyokani ya Bato Ebele:

21. Ndenge nini mobeko ya PFML ezali kotalela boyokani ya bato ebele ya secteur ya public?

Bapatron na bato ya mosala ya secteur ya publique oyo bazali na boyokani ya bato ebele oyo esalemaki na mokolo ya 25 octobre 2023, bandimami te na kosangana kino boyokani ya bato ebele ekosila. Moto moko te akosala makobo euti na programe ya Congé ya Libota mpe ya Kimonganga oyo Bafutaka kino boyokani wana ya bato ya ebele ekosila, mpe bato wana bakondimama te na kozwa matomba kino ntango boyokani ya bato ebele ekosila ngala to na mai 2026, nyonso oyo ekosalema nsima. MDOL akosalela dati ya nsuka oyo bakomi mpo na boyokani ya bato ebele, ata dati ya kondimama ya boyokani ya bato ebele ezali dati nini.

22. Nini ekosalema soki bato nyonso oyo baza na boyokani ya bato ebele ya secteur ya privé bayokani mpo na mabonza liboso boyokani esila?

Bapatron na basali ya publique oyo bandimi, na nzela ya mbeko mpe procedure ya boyokani ya publique ya ntina, kopesa maboko na programe ya congé ya kimonganga ya libota oyo bafutaka yambo ya kosila ya boyokani ya boyokani ya bato ebele oyo ezalaki na ngala na le 25 octobre 2023 bakoki kosala yango. Bakobanda kolongola mbongo dati ya liboso ya kofota nsima wana bondimi boyokani moko to dati ya liboso ya kofuta na janvier 2025, na kolanda dati oyo ezali ya nsuka.

23. Ndenge nini yango etali basali ya public oyo bazali te na kati ya boyokani ya bato ebele?

Mobeko ya Congé ya Libota mpe ya Kimonganga oyo Bafutaka ekotalela basali nyonso ya public oyo bazalaki te na ne ya boyokani ya bato ebele na le 25 octobre 2023. Lisusu, basali nyonso ya secteur ya public oyo bazali te na kati ya boyokani ya bato ebele bandimami na programe oyo ndenge moko na basali ya secteur ya privé.

24. Basali balongolami na mobeko mpo na boyokani ya bato ebele oyo elimbolami likolo oyo bazali na barapore ya lifuti?

Basali oyo balongolami na mobeko mpo na kozala na boyokani ya lisanga ya bato ebele basengeli te kokotisama na barapore ya lifuti kino mokolo ya nsuka ya boyokani ya lisanga.

25. Ndenge nini mobeko ya PFML ezali kotalela boyokani ya bato ebele ya secteur ya privé?

Bolongolami to exemption oyo artile 850-B (10) (D) elobeli, etali te boyokani ya bato ebele ya secteur ya privé.

Portail ya congé ya Maine oyo Bafutaka:

26. Na wapi bapatron bakotinda makabo to baprime mpe barapore ya salere?

Bapatron basengeli kotinda baprime mpe barapore ya salere na nzela ya **Portail ya congé ya Maine oyo Bafutaka oyo ekozala disonible na ebandeli ya mobu 2025**. Bapatron nyonso basengeli kokomisa bankombo na Ministere na nzela ya portail oyo mpo na koyeba mokumba na bango na makabo ya PFML mpe kopona kompani ya kofuta ya bato mosusu to ya location bato ya mosala soki balingi. Bapatron nyonso oyo bazali na mokumba mpe oyo bazali na mosala bafungola knte na portail oyo kotinda na nzela ya internet barapore ya lifuti ya trimestre mpe kofuta makabo.

27. Na frequence nini bapatron basengeli kotinda barapore ya baprime mpe ya basalere na programme PFML?

Bapatron basengeli kotinda baprime mpe barapore ya makabo na bango **mbala moko nsima ya basanza misato** mpe esengeli kotinda yango na to liboso ya mokolo ya nsuka ya sanza nsima ya nsuka ya trimestre nyonso. Balobaka ete mafuti mpe barapore esalemi na ngonga ebongi soki ezwami na nzela ya electronique na dati oyo esengeli epesama. Soki dati oyo esengeli epesama ekwei na mwa Mposo, Eyengo, to mokolo ya bopemi, dati oyo esengeli kopesama ekokoma mokolo ya mosala oyo elandi. Bapatron bakoki kosenga na kompani moko ya location ya bato ya mosala to na mokambi ya kompani mosusu oyo apesameli ndingisa na kotinda makabo mpe barapore.

28. Likoki ya kotinda biloko ebele mbala moko na portail ekozala?

Bakambi ya bakompani mosusu bakozala na makoki ya kotinda barapore ebele ya basalere na baformat ya sikisiki. Bapatron bakozala na likoko ya kotinda fishe excel ya moto na bango ya mosala mpe bansango ya salere na rapore na bango ya trimestre. Bakolanda modele oyo Ministere epesi.

Ndimbola ya mokumba ya kisivile ya moto ya mosala oyo azali couvert mpe ya baprime:

29. Moto ya mosala oyo azali couvert azali nani?

"Moto ya mosala oyo azali couvert" ezali moto ya mosala oyo azwaka salere na Maine. Kasi, basalere etaleli te basalere oyo ezwami na kadre ya moto ya mosala ya federale, ya lisungi ya mbongo ya federale mpo na boyekoli mpe mosala, na ntango ozali na bokangami, na basali mosusu ya bolingo malamu ndenge balimboli yango na mobeko oyo balingi kobimisa, to na moto ya mosala oyo azali na mobeko ya asiransi ya kozanga mosala ya nzela ya train. Ba entrepreneurs ya indépendants bakoki kopona couverture moko mpe, soki ezali bongo, basengeli kolobela basalere oyo bazwi mpe kotinda makabo na bango mpo bazala bato oyo bazali couvert.

30. Mpo na koyeba mokumba ya bapatron na makambo ya baprime, ndenge nini botangaka motanga ya bato ya mosala?

Mpo na koyeba mokumba na makambo ya baprime, patron nyonso oyo asalelaki bato 15 ya mosala to koleka oyo bazali couvert na kolanda numero ya identification ya mosali ya federale (FEIN) na liste na bango ya kofuta bato oyo esalemi na boumeli ya bamposo 20 ya mosala ya kisivile to koleka na boumeli ya basanza 12 oyo ezali liboso ya le 30 septembre ya mbula nyonso. Botangi etali motango mobimba ya bato oyo bazali na liste ya kofuta bato ya etablissement, basali ya ntango nyonso to ya ntango moke, oyo bazwaki lifuti mpo na eteni nyonso ya eleko ya kofuta.

Basali ya temporaire mpe ya intermittent, ata mpe basali nyonso oyo bazali na congé ya maladi oyo bafutaka, bazali na mokolo ya bopemi oyo bafutaka to oyo basalaka mosala kaka na eleko moko ya eleko ya kofuta bango oyo balobeli. Na le 1 octobre 2024 mpe na le 1 octobre ya mbula nyonso na nsima, patron asengeli kosala calcul ya motango ya basali mpo na koyeba mokumba ya prime ya mobu 2025 mpe ya mbula nyonso na nsima na yango. Patron akokoma motango wana ntango azokomisa nkombo mbala ya liboso na Portail ya Maine ya Congé Bafutaka mpe ntango ya kopesa rapore ya lifuti ya Trimestre 3 mbula na mbula nsima na yango.

31. Basali bakotisami na motango ya basali ya patro mpe na barapore ya lifuti ata soki bazali kozwa mosolo ekoki te mpo na kondimama na kozwa matomba?

Mpo na ntina ya motango ya basali ya patro, kopesa rapore ya lifuti, mpe mokumba ya kofuta mbongo ya prime, esengeli kokotisa basali oyo bazwaka salere na Maine. Na yango, patro azali na libaku ya kozwa lifuti ya base oyo esengeli mpo na makoki ya kozwa lisalisi na kati ya misala mingi mpe na nzela ya mbongwana ya mosala na mobu mobimba ya lifuti na bango. Kondima na kozwa matomba uta na kokokisa ndelo ya lifuti ezwami ntango mosali oyo azali couvert asengeli lisalisi.

Baplan ya Privé:

32. Nazali patron oyo azali na politiki ya sikoyo oyo epesaka ngonga ya congé oyo efutami (PTO), congé ya maladi mpe/to politiki ya bozangi makoki ya nzoto ya ntango mokuse. Politiki na ngai ya congé ekoki kotalelamba lokola plan oyo ekokani mpenza na kolanda Mobeko ya PFML ya Maine?

Eteni 850-H(2) elobi ete mpo endimama lokola baplan ya privé oyo ekokani mpenza, kati na masengami mosusu oyo bakolobela na mobeko, plan esengeli kozala plan oyo ezwamaka na misolo yango moko oyo esengaka caution ya garantie oyo efutama na Leta to a plan oyo ezwami na mosolo mobimba oyo esombami na kompanyi ya asiransi. Politiki ya congé ya kati, yango moko, ekokisi masengami oyo te. Bansango mosusu etali ndenge ya kosala makambo mpe masengami mpo na baplan ya privé elimbolami na kati ya mobeko.

Lolenge ya Baregime ya Privé:

33. Lolenge nini ya baregime etalelami lokola regime ya privé na kolanda mobeko ya Congé ya Libota mpe ya Kolongono ya Nzoto Maine oyo Bafutaka?

Regime esengeli kozala regime oyo ezali na asiransi mobimba to regime oyo ezali na asiransi ye moko.

34. Regime oyo ezali na asiransi mobimba ezali nini?

Regime oyo ezali na asiransi mobimba ezali regime ya asiransi oyo epesami na mokumbi asiransi oyo epesami ndingisa ya kosala mosala na Etat ya Maine. Regime esengeli kozala na mokanda ya kondimama oyo ezali kotosa masengami na nzela ya Mobeko mpe Malako ya Congé ya Libota mpe ya Kolongono ya Nzoto ya Maine oyo Bafutaka. Baregime ya asiransi oyo ezwi te certification ya botosi ya Mobeko mpe Malako endimami te na kosala bosengi ya substitution.

35. Mikanda nini esengeli mpo na kosala bosengi ya substitution oyo ezali na asiransi mobimba?

Baregime oyo ezali na asiransi mobimba ekosenga nkombo ya kompani ya asiransi, nimeru ya police, mpe scanner ya police ya asiransi oyo epesamaki na patro wana. Atako esengeli kopesa patro politiki ya regime oyo endimisami na ntango ya bosengi na ye, patro akoki kopona kozongisa nsima couverture ya litomba mpo na ba reclamation kino mokolo ya 1 mai 2026.

36. Regime oyo ezali na asiransi ya moto ye moko ezali nini?

Regime ya asiransi ya moto ye moko ezali regime ya asiransi oyo epesami mbala moko na patro, na esika ya kopesama na nzela ya kompani ya asiransi.

37. Mikanda nini esengeli mpo na regime ya asiransi ya moto ye moko?

Esengeli na basali kopesa, na nzela na ekuke ya bacongé basili kofuta ya Maine, kopi moko ya mikanda ya regime oyo eponami, lisengi ya kokota na regime ya asiransi ya moto ye moko epesami na Ministele, mpe kopi moko ya mokanda ya boyokani ya moto akofuta misolo na kompani eyebani na leta na kofutaka misolo, na lolenge mpe na mosolo oyo Ministele asili kobongisa na mokanda ya lisengi. Mokanda ya boyokani ya moto akofuta misolo esengeli ezala na sinyatire ya mokambi kompani efutaka misolo to na momonisi na nzela ya bozwili ya malamau. Soki sinyatire esalemi na momonisi, mokanda ya boyokani ya moto akofuta misolo mpe Bozwili esengeli kozwa yango na ekuke na internet.

38. Patro akoki kopesa bokambami bwa regime privé oyo eza na asiransi ya ye moko ya substitution na regime mosusu?

Bapatro bakoki kosala kontra na ndako ya misala eyebani na Biro ya Asiransi ya Maine lokola moyangeli songolo liboso ya bakonzi ya bolongono bwa nzoto. Bakompanyi ya asiransi oyo bazali na mikanda ya ndingisa ya Biro ya Asiransi ya Maine oyo ezali na bokonzi na oyo etali

bokolongono, bakoki mpe kopesa lisungi na ebongiseli ya asiransi ya moto ye moko, na esika ya patro. Bakambi misusu oyo bazali na ndingisa ya biro ya asiransi, basengeli te komikomisa nkombo na Ekuke ya Bacongé oyo Bafutaka na Maine.

39. Mibeko ya asiransi ya bato nyonso apesami nzela mpo na regime eza na libateli mobimba?

Mibeko ya asiransi ya bato nyonso to fiducies endimami te mpo na kozala likolo ya regime ya bato ya mbongo. Mpo na mibeko ya libateli mobimba, patro esengeli abyangama lokola mopesi kontra. Mpo na mibeko ya asiransi ya bato bamibatelaka bango moko, patro oyo aza ye moko aza na mokumba ya botamboli ya regime, atako apesi regima na ekambama na moto mosusu, mpe aza na mokumba kofuka mosolo ya caution na Leta.

Ndenge ya Kosale Bosengi mpe Botaleli:

40. Ntango nini mpe ndenge nini bapatro bakoki kosala bosengi ya regime ya privé ya substitution?

Bosengi esengeli kotindama nsima ya 1 avril 2025. Bosengi esengeli kotindama na internet na nzela ya Portail ya Congé ya Maine Bafutaka, oyo ekobima na ebandeli ya 2025.

41. Esengaka mbongo boni mpo na kosenga kozwa regime ya privé ya substitution?

Mbongo ya kosala bosengi ezali 250\$ mpo na botaleli mpe bazongisaka yango te, ezali bandimi bosengi to baboyi yango. Ezali na mosolo 250\$ mosusu ya mosala oyo bakozone soki bandimi bosengi. Ntalo ya mosolo basengaka ekoki komata.

42. Mbongwana ya regime ya privé oyo endimami ezali na ngala mpo na ntango boni?

Regime ya privé oyo endimami ezali na ngala mibu misato.

43. Nani akozwa mokumba ya ekzame ya mituna?

Departema ekozala na mokumba ya kotalela bosengi ya regime ya privé.

44. Soki bosengi endimami, ntango nini regime ya substitution ekokoma na ngala?

Kolongolama na mokumba ya kofuta baprime ebandi na mokolo ya yambo ya trimestre oyo regime ya substitution endimami, longola se soki bosengi ya regime ya substitution epesamaki na nse ya mikolo 30 yambo ya nsuka ya trimestre, na likambo oyo bolongoli ekobanda kosala mosala mokolo ya yambo ya trimestre oyo elandi ntango bosengi ya regime ya substitution epesamaki, soki tokanisi ete endimami. Baprime oyo esengeli kofutama liboso ya mokolo ya bobandi mosala ya exemption esengeli kaka kotindama na programe na nzela ya Portal ya Konge ya Maine oyo Bafutaka.

Mpo na kotala bilili oyo ezali kolakisa ntango nini bakobanda kozwa mosolo, mpe ntango nini bakotika, nakolandaka ebongiseli ya asiransi na yo ya privé, mpe nakosalelaka badati oyo oponi, fina na lien oyo awa na nse, mpo na koyeba koleka: [PrivatePlanapprovalanddeductionstimeframesv2.pdf](#)

45. Patro akoki kosala recours na mokano moko oyo etali regime ya substitution ya privé na ye?

Ee, patro akoki kosala recours soki baboyi ya regime ya substitution, boboyi ya kolongolama, kolongolama, to kopesa etumbu nyonso mpo na kobuka mobeko. Barecours esengeli kotindama na eleko ya mikolo 15 ya mosala nsima ya kozwa liyebisi ya ekateli.

Masengami ya Patro na oyo Etali Kotosa Regime ya Privé:

46. Regime na nga ya substitution ya privé ekoki kolongolama na eleko ya mbula misato.

Ee, soki Departema emoni ete masengami mpe malako na yango etosami te. Ndakisa ya kobuka malako ekoki kozala ete patro atindi te barapore ya salere ya trimestre moko to atindi te ba donnée ya barapore soki patro azosalela plan ya asiransi ya mobimba.

47. Nini ezali ba conséquences ya kobuka malako mpe masengami ya regime oyo endimami?

Kobuka masengami mpe malako ekoki komema na kololonga regime ya substitution mpe patro akozala na mokumba ya kofuta baprime na Mosolo ya PFML kobanda na trimestre ya liboso nsima ya bolongolami. Bapatro oyo bazali na regime ya substitution oyo elongolami bakoki te kosenga lisusu regime ya substitution ya sika na boumeli ya mibu misato kobanda mokolo ya bolongolami. Soki regime ya patro moko azali ya asiransi ya moto ye moko, ba paiements ya baprime oyo ezangaki ekoki kozwama na nzela ya caution ya garantie oyo apesaki.

48. Nini ezali masengami ya kopesa barapore na eleko ya regime ya substitution oyo endimami?

Bapatro basengeli kokoba kotinda barapore ya lifuti na trimestre na nzela ya Portail ya Konge ya Maine oyo Bafutaka. Mokumba ya prime ekozala zéro na barapore wana na eleko ya regime ya substitution. Mpo na baplan ya privé oyo ebandi kofuta matomba na mokolo ya 1 Mai 2026, bapatro basengeli mpe kotinda lapolo ya badonnée ya mobu na mobu na nzela ya Maine Paid Leave Portal liboso ya mokolo ya 31 juillet 2027, mpe mbula na mbula sima na yango, oyo elakisi bilembo ya mosala ya plan privé yango. Soki atindi barapore te, ekoki kosala ete balongola regime ya privé ya substitution.

Bapatro basengeli kobenga kompanyi na bango ya assurance to mpe kompanyi mosusu oyo etalaka makambo ya makama, mpo na koyeba soki bango nde bakotinda lapolo ya mobu na mobu na nkombo ya mopesi mosala.

49. Mosolo ya mbongo nini bakoki kolongola na salere ya mosali mpo na kofuta mobeko ya asiransi ya likolo na regime ya moto ya mbongo oyo endimami?

Patro akoki kolongola kino akokisa mosolo oyo mosali asengelaki kofuta na regime na leta mpo na kofuta mobeko ya asiransi ya likolo na regime ya moto ya mbongo nsima ya kondimama na yango. Mosolo yango ekoki koleka .5% ya salere te kino kokoma moke 2028.

50. Nakoki kolongola koleka 0,5% ya lifuti na nga, soki asiransi na nga ezali kozwa koleka 1% na mobimba?

Te, mosolo ya likolo oyo mosali esengeli apesa na regime ya moto ya mbongo endimami eza .5% ya salere, atako mosolo mobimba ya mobeko eza likolo na 1%.

51. Nakoki kolongola 0,5% ya lifuti ya mosali soki asiransi ezali na nse ya 1% na mobimba?

Iyo – mobeko mbe ntomo esengi kaka mosali afuta lisusu te oyo azalaki kofuta na oyo etali regime ya leta, lokola .5% ya salere, kino mobu ya 2028.

52. Bandimi substitution na nga ya ebongiseli ya asiransi ya moto ye moko, kasi nalekisi ntango, yambo na banda kosalela yango, kino mokolo ya 1er mai 2026, ndenge mibeko esengi. Nakoki kozwa bacotisation na lifuti ya mosali, mpo na kofuta na ntina ya matomba oyo nakoki kofuta na nzela ya ebongiseli na ngai ya asiransi ya privé?

Iyo. Mpo na kotala bilili oyo ezali kolakisa ntango nini bakobanda kozwa mosolo, mpe ntango nini bakotika, nakolandaka ebongiseli ya asiransi na yo ya privé, mpe nakosalelaka badati oyo oponi, fina na lien oyo awa na nse, mpo na koyeba koleka: [PrivatePlanapprovalanddeductiontimeframesv2.pdf](#)

Ko renouveler regime ya substitution endimama:

53. Lolenge nini patro akoki ko renouveler regime na ngai ya moto ya likolo oyo endimamai?

Bapatro basengeli kosala bosengi ya sika soki moke mikolo 30 yambo ya mokolo ya nsuka ya regime ya substitution na bango oyo endimami. Departema ekoyebisa bapatro na nzela ya Portail ya Congé ya Maine oyo Bafutaka mikolo 60 liboso ya mokolo ya nsuka ya regime ya substitution endimama ya patro wana.

54. Nini ekoki kokoma soki patro arenouveler te regime ngai ya moto ya mbongo ya likolo oyo endimami?

Soki patro akomisi te ya sika regime ya substitution to soki baboyeli ye kokomisa yango ya sika, patro azali na mokumba ya kofuta baprime ya Mosolo ya PFML kobanda na mokolo oyo regime ya substitution esili ngala.

Mbongwana mpe Kolongolama ya Regime ya Substitution ya Privé:

55. Nini ekoki kokoma soki mosalisi ya asiransi azwi mbela na kokata kopesa ngai regima mobimba moto aza na libateli?

Soki mopesi asiransi azwi ekateli ya kosukisa kopesa regime oyo ezali na asiransi mobimba, mopesi asiransi asengeli koyebisa Biro ya asiransi ya Maine sanza misato liboso mpe kopesa liyebisi ya sanza motoba na bapatro oyo yango etali liboso ya koboya kozongisa yango sika.

56. Patro akoki koboya regima ya likolo oyo endimami liboso esila makasi na yango?

Bapatro bakoki kosenga bolongolami kaka soki bakoki kolakisa bopusi ya direct ya mabe ya monene na kompani na bango, lokola elembeteli ya bomati ya prime oyo ekanisamaki te mpe oyo ezali na ntina te. Soki bolongolami endimami na departema mpo patro azonga na couverture uta na mosolo ya Leta, patro akoki te kosala bosengi ya regime ya substitution na eleko ya mibu 3. Bosengi ya kolongola regime ya substitution ekoki kosalema na Portail ya Congé ya Maine oyo Bafutaka.

57. Patro akoki kobongola regime oyo endimami?

Bapatro basengeli koyebisa Departema soki moke mikolo 60 liboso ya kosala mbongwana nyonso na regime mpe kozwa ndingisa ya kokoma.

58. Patro akoki kobongola regime oyo endimami (kati na basungi ya asiransi to kati na regime mobimba oyo eza na libateli mpe regime oyo eza na linateli na yango moko)?

Patro akoki kosenga regime ya privé ya sika ya substitution na nzela ya Portail ya Congé ya Maine oyo Bafutaka na eleko ya remplacement. Esengeli kofuta mbongo ya bosengi mpe ya mosala mpe soki endimami, substitution ya mibu 3 ekobanda ya sika na kotalaka dati ya sika ya bondimi.

59. Patro oyo azali na regime ya privé oyo endimami, akoki kosenga na mosali ya sika ete asala mosala mpo na mwa ntango, liboso ete mosali yango akoka kosenga matomba na kati ya regime ya privé wana?

Mosali ya sika akoki kozwa matomba ya congé ya libota mpe ya kimonganga oyo bafutaka na nse ya regime ya privé, banda kaka na mokolo oyo azwi mosala, soki akokisi ndelo ya lifuti oyo esengeli na mosolo oyo azwaki liboso na etuka ya Maine. Motango ya matomba mpe lifuti ya kala esengeli kotalelamba kolanda mibeko ya police ya assurance oyo ezwamaki, to mibeko ya mokanda ya regime ya privé ya auto-assurance, mpe esengeli te ete mosali ya sika azwa lifuti epai ya patro ya sikoyo, liboso ya kosenga matomba.

60. Patro oyo azali na regime ya privé oyo endimami, akoki kopesa mibeko ya mosala, mpe lolenge ya kosala ya departema ya basali, oyo ekeseni na makambo oyo ekomami na police ya assurance oyo azwaki, to na maloba mpe mibeko ya mokanda ya regime ya privé na ye moko oyo endimami?

Te. Regime ya privé oyo endimami esengeli kotambwisa mpe kosalela regime yango na boyokani na masengami ya police ya assurance oyo endimami, to ya mokanda ya regime ya auto-assurance oyo endimami. Mbongwana moko te ekoki kosalema na mokanda ya regime, soki Departema epesi nzela liboso te. Kosalela mibeko oyo endimamaki liboso te, ekoki kosala ete balongola regime ya privé.

Boyokani ya Lisanga ya Mosala ya Leta mpe Bibongiseli ya privé:

61. Ndenge nini makomi ya mobeko ya PFML etali Boyokani ya Lisanga ya Mosala ya Leta (CC) ekoki kondimama na Bibongiseli ya Privé ?

Engebene mobeko, yambo ete regime ya moto ye moko endimama na substitution, esengeli epesa mingi bobateli ya bato oyo ekokani na basali banso ba kompanyi, atako statut na bango eza lolenge nini na kotalaka CC.

Matomba mpe mituna na ntina na yango

Ndenge nini ya koyebisa:

62. Makambo nini bapatro basengeli kokoma na mokanda ya koyebisa basali na bango mpo na programe ya PFML?

- Matomba oyo moto akoki kozwa na programe yango.
- Mosali azali na lotomo ya kobatelama na mosala mpe kobatela asiransi ya bokolongono.
- Ndenge ya kotinda lisengi.
- Bapatro basengeli kotia na bisika na bango ya mosala makomi na ntina ya PFML.

Esengeli koyebisa yango na ntango ya kozwa moto na mosala.

63. Makambo nini basali basengeli koyebisa bapatro na bango liboso ya kozwa congé?

Basali basengeli kotinda mokanda ya lisengi, mikolo 30 liboso mpo na congé oyo mosali ayebi ete asengeli kozwa. Kasi, na bantango mosusu, mpo na congé oyo mosali ayebaki kala ete akozwa yango, mikolo 30 ekoki kozala moke mpo na koyebisa yango liboso, soki lolenge ya mosala oyo ezali kosalema mpo na patro esengi koyebisa yango liboso, mpe congé yango ekoki kobebisa misala ya patro.

64. Makambo nini basali basengeli koyebisa bapatro na bango soki balingi kozwa congé ya mbalakaka?

Soki likambo ya mbalakaka ebimi, mosali asengeli koyebisa yango na patro noki mpenza na kotalela ndenge makambo ezali. Esengeli koyebisa yango na patro na mokanda, oyo ekoki

kozala na nzela ya email, to na nzela ya texto. Mosali akoki mpe kobenga moto ya libota na ye, to monganga na ye mpo ayebisa yango na patro.

65. Basali oyo bazali na congé babatelaka mosala na bango?

Iyo, soki mosali azalaki kosala epai ya patro na ye mikolo 120 na mbala moko, asengeli kozonga na mosala na ye to na mosala mosusu oyo ekokani na yango ntango azongi na mosala nsima ya congé. Mosali oyo asali na esika ya mosala mikolo 120 na molongo te, azali na ndingisa te ya kozwa libateli ya mosala na ntango ya congé.

66. Makambo nini patro akoki kosenga ntango mosali asengi akende congé?

- Lolenge ya congé (na ndakisa, congé mpo na libota, congé mpo na bokolongono, congé mpo na libateli to makambo oyo etali bato ya libota oyo bazali kokende na mosala ya soda).
- Dati ya ebandeli mpe boumeli ya congé.
- Soki congé yango ekozala ya ntango nyonso, ya mokemoke, to mpe ya kolongola bangonga na mikolo.

Bapatro bakoki te kosenga mikanda ya monganga to makambo ya moto.

67. Patro asengeli kosala nini soki bayebisi ye lisengi ya mosali?

Mokambi akotinda mokanda na kompanyi nyonso oyo mosali ayebisi ete azali na mposa ya congé. Ekozala na formilere ya vérification oyo ezali na bansango oyo ezwamaki na ntango ya koyamba lisengi. Patro akoki kosalela formilere wana mpo na kosembola to kolimbola makambo, to mpo na kopesa bansango ya sika. Soki patro akanisi ete ezali na ntina ya koboya kondima lisengi ya mosali, akoki mpe kosalela lokasa oyo mpo na komonisa yango. Esengeli kozongisa formilere ya vérification kati na mikolo zomi ya mosala. Soki bongo te, Mokambi akokende liboso elongo na makambo oyo azali na yango.

Lisusu, soki patro amoni ete congé ya mosali ekopesa ye "nkokoso ya koleka ndelo" (ekosenga ye mbongo mingi, to ekosala ye mabe mosusu oyo akoki te kosilisa na kotala ntango oyo bayebisi ye), mpe soki amoni ete esengeli kozongisa congé yango na ntango mosusu oyo ekotungisa ye mingi te, akoki kotondisa formilere ya Nkokoso ya koleka ndelo mpo na koyebisa yango na mokambi. Yango esengeli mpe kosalema na boumeli ya mikolo 10 ya mosala.

Nkokoso ya koleka ndelo:

68. "Nkokoso ya koleka ndelo" ezali nini, mpe patro akoki koboya kopesa congé mpo na yango?

Te, bapatro bakoki te koboya kofuta congé ya bokolongono mpe ya libota oyo bafutaka (PFML) mpo na Nkokoso ya koleka ndelo. Kasi, nkokoso ya koleka ndelo ezali likambo oyo bapatro bakoki kotalela ntango bazali kotalela ntango ya congé ya mosali.

69. Nini batalelaka lokola "Nkokoso ya koleka ndelo"

Nkokoso ya koleka ndelo elingi koloba bopusi ya monene na misala ya kompanyi, to mpe misolo ekobima ebele, mpe kompanyi ekozala na mikakatano na ntina na yango, nakotalaka ntango mosali ayebisi liboso azwa congé

Bazali kotalela yango na kotalela makoki ya mosolo ya basali, motango ya bato oyo bazali kosala mpe lolenge ya kompanyi.

70. Ntango nini patro akoki komitungisa mpo na nkokoso ya koleka ndelo?

Mosali akoki kolobela na ntina ya nkokoso ya koleka ndelo kaka nsima ya kozwa liyebisi ya mosali oyo asengi PFML na Administrateur.

Na nsima, patro azali na mikolo 10 ya mosala mpo na:

- Kopesa na mosali mpe na Administrateur ndimbola na makomi, oyo ezali kolimbola ndenge nini congé oyo esengami, ekozala na bopusi na misala ya kompanyi
- Kotya mikolo misusu oyo okoki kokende na congé
- Kopesa mikanda soki amoni ete manaka ya congé ekopesa nkokoso ya koleka ndelo.

71. Nini ekoleka soki ngai mpe mosali na ngai tondimi ete manaka ya congé na ye ekopesa nkokoso ya koleka ndelo te?

Soki bacongé oyo basali basengi ekobebisa misala ya kompanyi na yo te mpe ekomema nkokoso ya koleka ndelo te, okoki kotya sinyatire na mokanda oyo elobi ete lisengi ya basali ekoki kokende liboso kozanga kozela mikolo 10 ya mosala oyo okokaki kozala na yango mpo na koyebisa soki likambo ezali.

Matomba ya congé:

72. Bacongé boni ya PFML mosali akoki kozwa?

Mosali akoki kozwa kino bamposo 12 ya congé oyo bafutaka na kati ya mbula ya matomba mpo na bantina oyo ebongi.

73. Mbula ya matomba ezali nini?

Mbula ya matomba ya mosali ezali eleko ya bamposo 52 oyo ebandaka na mokolo ya lomingo yambo ya mokolo oyo congé na ye ebandaka.

74. Ndenge nini bacongé epesamaka na Mobeko ya Leta oyo etali congé ya Libota mpe ya Bokolongono (FMLA) mpe congé ya Libota mpe ya Bokolongono na Maine oyo bafutaka te (Maine FMLA)?

Maine PFML ebongisami mpo ete bazwa yango na mbala moko na FMLA ya Leta oyo bafutaka te, mpe na Maine FMLA soki esengeli. Bapatro oyo bazali na nse ya FMLA ya Leta, mpe FMLA ya Maine basengeli kolanda ndenge oyo basalaka mpo na kopona ntango ya congé na kati ya bamanaka wana.

Ba absence mosusu ekondimama kaka na Maine PFML to na FMLA ya Maine to mpe ya leta, kasi na manaka mosusu te, mpo na bokeseni lokola mibeko ya komipona, mpe ba ntina ya kozwa congé. Kasi, kobosana te ete basali bakoki te kozwa congé moko mpe "kobomba" congé mosusu mpo na kosalela yango na nsima. Soki mosali moko asaleli FMLA ya leta to ya Maine mpe asalelaki te PFML ya Maine na mbula oyo eleki, mpe patro apesi mikanda oyo emonisi yango, congé yango oyo ezali na lifuta te ekokitisa ntango ya congé ya Maine oyo mosali azali na yango. Patro akoki kopesa mikanda oyo na Mokambi nsima ya kozwa liyebisi na ntina ya lisengi ya mosali mpo na PFML ya Maine.

75. Patro akoki kaka kosenga mikanda ya monganga oyo esengami na Mobeko ya Leta mpo na Congé ya Libota mpe ya Bokolongono mpe na mibeko mosusu?

Iyo. Bapatro oyo bazali na nse ya FMLA ya leta mpe FMLA ya Maine bakoki kaka kolanda ndenge oyo basalaka mpo na kondimisa mpe kopesa congé na kolanda mibeko wana. Patro azali na lotomo te ya koyeba makambo ya monganga oyo epesami na mokambi ya Maine PFML.

76. Ezali te na makambo oyo ekoki kosala ete mosali azanga ndingisa ya kozwa FMLA mpe PFML na mbala moko?

Iyo. Atako mokano ya mobeko yango ezalaki ya kopekisa basali bazwa koleka bamposo 12 ya congé na mbula moko ya matomba na kolanda mibeko ndenge na ndenge oyo etali congé, yango ekoki kosalema te ntango nyonso te na kotala lolenge mibeko ndenge na ndenge ezali.

Ekoki kozala na bantango oyo mosali akoki kozwa Maine PFML, kasi akoki te kozwa FMLA, lokola mbula ya liboso ya mosala na elongo na patro ya sika, to mpo na basangani ya libota oyo bazali na nse ya mobeko ya Maine PFML kasi FMLA te.

Ekoki mpe kozala na bantango oyo mosali akoki kozwa FMLA ya Leta to ya Maine kasi akoki kozwa te PFML ya Maine. Na ndakisa, soki lisengi ya Maine PFML ya mosali etindami na mokolo mosusu mpo na mokakatano ya misolo ya patro, mosali akoki kozala kaka na ndingisa ya kozwa congé ya leta to ya FMLA oyo bafutaka te soki akokisi masengami. Lisusu, basali bazali na ndingisa ya kozwa bacongé ya FMLA na biteni mikuse ya ntango mpo na bacongé oyo ezungaka mbala na mbala (lokola biteni ya miniti 15), kasi eteni ya ntango ya moke oyo ezali mpo na Maine PFML ezali ngonga moko.

Bapatro basengeli kolandela FMLA ya Leta mpe ya Maine oyo bafutaka te ndenge basalaka na momesano. Mokambi akotala ndenge Maine PFML ezali kosalelama mpe akobongisa ntango ndenge esengeli, soki patro apesi ye nsango.

Kobatelama ya mosala mpe matomba ya basali:

77. Basali bazali na libateli ya mosala ntango bazali na PFML?

Iyo. Basali oyo basali mikolo 120 na molongo na esika ya mosala liboso ya kozwa congé ya PFML bazali na ndingisa ya:

- Kobatelama ya mosala: Basengeli kozongisama na mosala na bango ya kala to na mosala oyo ekokani na yango ntango bakozonga.
- Kozongisama ya asiransi ya bokolongono: Bapatro basengeli kokoba kobatela mosali na asiransi lokola mosali azalaki na congé te.

78. Kozwa PFML ekoki kosala ete basali bazwa matomba mosusu te (na ndakisa PTO to babonus)?

Te. Kozwa PFML ekobebisa te lotomo ya mosali ya kobakisa to kozwa matomba mosusu na mosala. Na ntango ya congé, mosali azali na ndingisa ya:

- Kosangisa ntango ya congé mpe ntango ya bokono (soki mibeko ya mosala epesi nzela ya kosala yango).
- Kokoba kozwa babonus, kobakisama na mosala, to kozwa lokumu mpo na mosala oyo azali kosala.
- Kotikala na bamanaka, mpe bibongiseli ya matomba.

Yango elingi koloba ete bapatro basengeli kotalela eleko ya congé lokola nde mosali azalaki kosala mosala mpo na ntina ya matomba wana.

79. Nini ekosalema na asiransi ya bokolongono ya mosali na ntango ya congé ya PFML?

Na ntango ya congé, bapatro basengeli:

- Kobatela asiransi ya bokolongono ya mosali.
- Kopesa baprime na ndenge moko lokola soki mosali azalaki kosala.
- Patro akozala kaka na mokumba ya kofuta ndambo nyonso ya baprime ya mosali.
- Kobatela asiransi na lolenge moko lokola soki mosali azwaki congé te.

80. Ndenge nini kobatela mosala etaleli basali oyo bazwaka congé kozanga koyebisa patro na bango?

Mosali asengeli koyebisa patro na ye na ntango oyo ebongi, ete alingi kozwa congé mpe asengeli koyebisa ye na lombango, na ntango ya likambo ya mbalakaka. Soki mosali ayebisi patro na ye te na ntango oyo ebongi nsima ya kobanda congé ya mbalakaka, mpe alandi te oyo esengami na ntina ya kosenga congé mpe kozanga mosala, mpe soki ezali te na likambo ya mbalakaka, to likambo oyo epekisi mosali apesa likebisi wana oyo ebongi, ntango mosusu mosali akoki kozala na lotomo te ya kobatela mosala soki lisengi endimami na Mokambi.

81. Ndenge nini matomba ya PFML esimbami na ntango ya congé oyo bafutaka (PTO) ya mosali?

Kolanda mobeko, patro akoki te kotinda mosali na makasi asalela PTO (lokola congé, mikolo ya bokono, mpe/to congé ya Kofutama oyo Azwi) na ntango ya kozanga ya PFML, to mpe kosilisa PTO na ye nyonso liboso ya kozwa PFML. Kobosana te ete matomba ya PFML ezali kozwa te esika ya lifuti mobimba oyo mosali azwaka na momesano. Yango wana, mbala mingi basali balingaka kosalela mwa PTO mpo na kokanga esika wana (oyo mbala mingi babengaka "lifuti ya kobakisa"). Yango ekoki kosunga mosali ete azwa bobele mosolo oyo azwaka na momesano bamposo nyonso. Ekoki mpe kosunga na kosala ete mbongo ekoba kolongolamaka na lifuti –

mpo na makambo lokola baprime ya asiransi ya bokolongono. Patro asengeli kondima ete mosali asalela ntango na ye oyo esangani mpo na "kobakisa", na kolanda mobeko ya PTO mpe mibeko oyo etali yango. Patro akoki mpe kopona kofuta basali mbongo oyo esengeli mpo na kosilisa mokakatano yango kozanga ete basali basalela PTO.

Na lolenge nyonso, programe ya PFML ekokitisa te matomba oyo epesami mpo na kofuta "lifuti ya kobakisa" to kosalela PTO. Mokano ya PFML ezali te ya komema na makambo oyo basali bakozwa mosolo mingi na mposo koleka oyo balingaki kozwa na kosala. Bapatro basengeli kosala ete mbongo oyo bazali "kobakisa" na basali (to mbongo oyo basali bazali kozwa na nzela ya PTO), elongo na matomba na bango ya PFML, eleka te motango oyo ebongi ya lifuti oyo balingaki kozwa na kosala.

82. Ndenge nini nakoki kosunga basali na ngai bazwa "lifuti ya kobakisa" liboso toyeba mbongo boni bakozwa na matomba ya PFML ya Maine? Mpe ndenge nini nakoki kosunga basali na ngai bokoba kozwa lifuti na bango ntango bazali kozela ete bosengi na bango ya PFML ya Maine esalema, na koyeba ete bakoki kozwa matomba yango na nsima, mpe esengeli te bazwa matomba yango elongo na lifuti na bango ya mbala na mbala?

Patron akoki kokoba kofuta basali na ye ntango bazali kozela kozwa matomba na bango ya PFML. Lifuti ya boye ekoki kotalelamba lokola avance ya lifuti ekoya, oyo bakoki kolongola na lifuti ya nsima soki mosali azwi matomba ya Maine PFML mpo na mposo yango, soki kaka mosali andimi boyokani wana na mokanda.

83. Ndenge nini matomba ya PFML ya basali na ngai ezali kosimbama na lifuti mosusu ya baprograme misusu oyo bakoki kozwa?

Yango etaleli mbongo nini mosusu mosali na yo azali kozwa.

Na mobeko, matomba ya PFML ekokitisama dolare na dolare na lifuti nyonso oyo mosali azali kozwa na ntango yango moko kowuta na:

- Asiransi ya kozanga mosala ya Leta
- Kofuta likama oyo ekomi na mosala, longola kaka mpo na matomba ya kozanga ndambo ya makoki mpo na likama oyo esalamaki liboso ya kosenga PFML
- Programe nyonso ya Leta mpo na bozangi makoki ya ntango mokuse to ya ntango molai (na ndakisa Asiransi ya sécurité sociale mpo na bozangi makoki)
- Manaka ya asiransi ya bozangi makoki ya ntango molai, oyo epesami na kompani na yo, to na patro ya kala ya mosali na yo

Mokambi akotuna mosali na yo soki azali kozwa mbongo na moko ya baprograme wana, ntango akosala lisengi. Mokambi akoyebisa yo ete lisengi ya sika esalemi mpe akopesa yo epusa ya koyebisa makambo nyonso oyo okoki kozala na yango, na ntina ya lifuti ya moko ya baprograme yango. Soki batangi PFML mpe bafuti yango, na nsima, Mokambi asili koyeba ete mosali azwaki mpe mbongo na moko ya baprograme wana, mosali yango asengeli kozongisa mbongo oyo esengelaki kolongolama na matomba na ye ya PFML.

Matomba ya PFML ekokitisama TE mpo na makambo oyo elandi:

- Matomba ya manaka ya asiransi ya bozangi makoki ya ntango mokuse ya kompani na yo
- Motango ya "lifuti ya kobakisa" oyo oponi kopesa na basali mpo na kopesa bango 100% ya lifuti na bango ya momesano
- Lifuti ya PTO oyo basali baponi kosalela mpo na kozwa 100% ya lifuti na bango ya momesano
- Matomba ya lifuti ya basali mpo na bozangi ndambo ya makoki mpo na likama oyo esalamaki liboso ya kosenga PFML